Број 6

ОКТОБАР 2012.године

НАШ

ОБВЕЗНИК

У овом броју:

- *Питали сте нас...*
- *Подсећамо вас....*
- *Из судске праксе...*
- *Из праксе другостепеног органа...*
- *Најновије измене пореских прописа*
- *Порески календар за месец октобар*

ПИТАЛИ СТЕ НАС...

1. Какав је порески третман давања новчане помоћи цркви?

Уколико желите да уплатите на рачун цркве новчану помоћ, потребно је да поседујете правни основ за такву врсту исплате, односно потребно је да је то предвиђено општим правним актом послодавца и да постоји одлука управног одбора или уговор закључен са црквом.

Чланом 15. ст. 1. Закона о порезу на добит правних лица (''Сл. гласник РС'' бр. 101/2011; у даљем тексту Закон) прописано је да се издаци за здравствене, културне, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту човекове средине и спортске намене, признају као расход у износу највише до 3,5% од укупног прихода. Чл.аном 15. ст. 2. Закона прописано је да се издаци из ст. 1. признају као расход само ако су извршена лицима регистрованим за те намене у складу са посебним прописима, која наведена давања искључиво користе за обављање делатности из ст. 1. истог члана

2. Какав је порески третман давања новчане помоћи породицама настрадалих лица?

Чланом 1. ст. 1. Закона о порезу на доходак грађана (''Сл. гласник РС'' бр. 91/2011) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, а чл. 2. ст. 1. да се порез на доходак плаћа на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети Законом. Сходно чл. 9. ст. 1. тачка 11) Закона не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи. Ближи услови за остваривање права на наведено пореско изузимање прописани су чл. 4.–6. Правилника о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне и хуманитарне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина спортиста аматера и права на пореско ослобођење за примања по основу солидарне помоћи за случај болести (''Сл. гласник РС'' бр. 5/2005).

У случају да нису испуњени услови за пореско изузимање, прописани наведеним Правилником, новчана помоћ породицама настрадалих лица опорезује се као други приход из чл. 85. ст. 1. тачка 11), односно као новчана помоћ физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која по својој природи чине доходак физичких лица.

3. Када у истом дану вршимо исплате по различитим основама за које се подноси пореска пријава ПП ОПЈ8, да ли подносимо пореску пријаву збирно за све исплате у том дану или појединачно за сваку исплату?

Пореска пријава ОПЈ 8 је збирна пријава за порез по одбитку у складу са чланом 41.став 2. тачка 1) ЗПППА („Службени гласник РС“ бр.80/02...2/12) и садржи информације о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку од стране једног пореског плаца за све примаоце прихода. Када у истом дану имате исплату за коју се подноси ПП ОПЈ-8, али су исплате по различитим основама, на пример путни трошкови и хранарине спортиста аматера, подноси се једна збирна пореска пријава ОПЈ-8 за све исплате у истом дану. Начин на који се саставља ПП ОПЈ 8 прописан је чланом 17. Правилника о начину утврђивања, плаћања и евидентирања пореза по одбитку и о садржини збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку („Службени гласник РС“ бр.137/04 и 82/06). Напомињемо да сте дужни, у складу са чланом 41. став 4. ЗПППА, да збирну пореску пријаву за порез по одбитку поднесете ЦВПО истог дана када је извршена исплата, а најкасније у року од два дана од дана исплате прихода.

4. Колективним уговором о раду предвидели смо право запослених на позајмицу за огрев са каматном стопом која је нижа од тржишне. Да ли давање запосленима каматне стопе која је нижа од тржишне има третман погодности, односно да ли се сматра зарадом у смислу чл. 14 Закона о порезу на доходак грађана и подлеже опорезивању?

Одредбама чл. 105 ст.1. Закона о раду («Сл. гласник РС» бр. 24/2005...54/2009) прописано је да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Одредбама чл. 14 ст.1. Закона о порезу на доходак грађана («Сл. гласник РС» бр. 24/2001...91/2011) прописано је да се зарадом у смислу овог закона сматрају и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Основицу пореза на зараду из става 1. овог члана представља:

1) номинална вредност бонова, новчаних потврда и акција;
2) цена која би се постигла продајом робе на тржишту;
3) накнада која би се постигла на тржишту за услугу, односно погодност која се чини обвезнику;
4) новчана вредност покривених расхода, увећане за обавезе јавних прихода које из зараде плаћа запослени.

Одредбама члана 10. Закона о облигационим односима («Сл. гласник РС» бр. 29/1978...31/1993) предвиђено је начело аутономије воље те су уговорне стране слободне да у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја, своје односе уреде по својој вољи.

У конкретном случају, колективним уговором о раду, као општим актом којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, предвиђено је право на позајмицу запосленима. Услови под којима је позајмица дата су такви да је одобрена каматна стопа нижа од тржишне. Сматрамо да, пошто је уговорна страна привредно друштво за које не постоји обавезна прописана каматна стопа, (обзиром да није у питању банка као субјект који је овлашћен за обављање такве врсте делатности) чињеница да је одобрена каматна стопа нижа од тржишне, не представља погодност давања у смислу чл. 14 ст. 1. Закона о порезу на доходак грађана и не подлеже опорезивању.

ПОДСЕЋАМО ВАС...

Застарелост се дефинише као губитак неког права услед његовог невршења у законом прописаном периоду, односно представља последицу протека рока у коме су могле бити предузете одређене радње и огледа се у губитку права на предузимање тих радњи. Полазећи од процесних карактеристика које се односе на сам рок за предузимање одређених радњи, уколико се у току трајања рока пропис о застарелости промени, мења се и рок застарелости који на крају опредељује тренутак наступања застарелости, те се на исти примењује пропис који је на снази у тренутку њеног наступања.

Застарелост као начин престанка пореске обавезе, односно дуга постоји као:

- застарелост права Пореске управе на утврђивање пореза и споредних давања
- застарелост права пореског обвезника на повраћај и рефакцију пореза и повраћај споредних пореских давања
- застарелост права Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања.

Одредбе ЗПППА о застарелости права на утврђивање, наплату и повраћај не примењују се на доприносе за обавезно социјално осигурање, односно не застаревају обавезе за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, обавезе за допринос за здравствено осигурање и допринос за осигурање за случај незапослености.

Како се Закон о пореском поступку и пореској администрацији мењао у делу који регулише застарелост, то и код његове примене треба водити рачуна о правилима утврђивања застарелости код промене прописа.

Одредбом члана 114. став 1 ЗПППА (''Сл. гласник РС'' 80/02 од 26.11.2002. године), прописано је, између осталог да право Пореске управе на утврђивање пореза и споредних пореских давања, као и право пореског обвезника на повраћај пореза и споредних пореских давања, застарева за **три године** од дана када је застарелост почела да тече, док право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за **пет година** од дана када је застарелост почела да тече.

Ставом 3. наведеног члана прописано је да ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву, као и у случају избегавања плаћања пореске обавезе, право на утврђивање пореза и споредних пореских давања застарева у року од пет година од дана када је застарелост почела да тече, тј. од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање.

Рокови застарелости који су важили од 01.01.2003. године до 08.07.2007. године, када је изменама ЗПППА (''Сл.гласник РС'' 61/2007) уведен институт прекида рока застарелости, имали су карактер апсолутних рокова застарелости, што значи да је истеком њиховог рока од три, односно пет година од када је застарелост почела да тече, наступала апсолутна застарелост.

Изменама и допунама ЗПППА од 08.07.2007. године, уведена је најзначајнија измена која се односила на прекид рока застарелости. Чланом 114. д став 1, прописано је да се **застарелост прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника у циљу утврђивања и наплате пореза и споредних пореских давања.** Постављени рокови застарелости добијају карактер релативних рокова застарелости, што значи да се сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника у циљу наплате пореза и споредних пореских давања, застарелост прекида.

Према ставу 2. истог члана, после прекида рока застарелости, застарелост почиње да тече изнова, а време које је протекло пре прекида не урачунава се у законом одређени рок за застарелост. **Одредбе о прекиду застарелости не односе се на радње пореског обвезника ради остваривања његовог права, већ само на радње Пореске управе**.

Одредбом члана 114 ж измена и допуна ЗПППА од 19.03.2009. године (''Сл. гласник'' РС 20/2009), уведена је **апсолутна застарелост**, која прописује да право на утврђивање, наплату, повраћај, рефакцију као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од **десет година** од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена претплата.

Одредбама члана 114. став 1 измена и допуна ЗПППА (''Сл. гласник'' РС 53/2010 од 29.07.2010.год.) које су у примени од 06.08.2010. године, прописано је да, уместо три године, како је било прописано изменама и допунама ЗПППА од 08.07.2007. године, право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за **пет година** од дана када је застарелост почела да тече.

Члан 114 а став 1. прописује да право пореског обвезника на повраћај и рефакцију, као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања, застарева за пет година од дана када је застаралост почела да тече. Ставом 2. прописано да застарелост права на повраћај и рефакцију, као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања, почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је порески обвезник стекао право на повраћај и рефакцију, као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза и повраћај споредних пореских давања.

Члан 114 ж став 2. ЗПППА, који је додат изменама и допунама ЗПППА које су у примени од 07.01.2012. године (''Сл. гласник'' РС 104/2011 од 30.12.2011. год.), прописује да независно од чињенице када је почео да тече рок застарелости, да ли пре или после 07.01.2012. године, Пореска управа има обавезу да почев од 07.01.2012. године по службеној дужности пази на апсолутну застарелост. Имајући у виду наведено, Пореска управа доноси решење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на повраћај, рефакцију, рефундацију, као и на намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, због застарелости, по истеку рока од десет година, који је прописан одредбама члана 114ж, став 1 ЗПППА. Ова обавеза Пореске управе се односи како на права и обавезе за које ће рок застарелости почети да тече након 07.01.2012. године, тако и на права и обавезе за које је рок застарелости почео да тече пре наведеног датума.

С обзиром на измене одредаба ЗПППА које регулишу питање застарелости, нарочито треба указати на правила утврђивања застарелости код промене прописа, имајући у виду период од 08.07.2007. године када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама ЗПППА (''Сл.гласник РС'' 61/2007) и када је уведен институт прекида рока застарелости, као и период од 27.03.2009. године када је ступио на снагу Закон о измени ЗПППА (''Сл. гласник РС'' 20/2009) којим је прописан апсолутни рок застарелости.

На основу свега изнетог, правила за утврђивање застарелости су следећа:

- У случајевима у којима у време ступања на снагу новог закона није наступила застарелост по старом закону, а истекао је рок застарелости по новом закону, застарелост наступа даном ступања на снагу новог закона;

- Уколико је до тренутка ступања на снагу ЗПППА, односно његове измене већ истекао рок за застарелост, поступак више није могуће наставити или га покренути након што је застарелост већ наступила по ранијем пропису;
- Уколико рок за застарелост који је почео да тече по старом пропису још није истекао, а у међувремену нови пропис измени рокове застарелости и правила о рачунању рока за застарелост, тада се примењује нов пропис.

ИЗ ПРАКСЕ ДРУГОСТЕПЕНОГ ОРГАНА...

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ– ЧЛАН 44.

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност прописано је да је предмет опорезивања порезом на додату вредност испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Одредбом члана 44. став 1. Закона прописано је да, ако обвезник у рачуну за испоручена добра и услуге искаже већи ПДВ од оног који у складу са овим законом дугује, дужан је да тако исказани ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ.

Ставом 2. истог члана прописано је да се код исправке рачуна примењује члан 21. став 7. Закона, док став 3. прописује да лице које искаже ПДВ у рачуну или неком другом документу, а није обвезник ПДВ или није извршило промет добара и услуга или нема право да искаже ПДВ, дугује исказани ПДВ.

Одредбама члана 16. тачка 1. и 2. истог Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга; ако је накнада или део накнаде плаћен пре промета добара и услуга.

Став другостепеног органа је да порески обвезник нема право да изврши смањење дугованог ПДВ ако сторнира фактуру уз образложење да је иста враћена од стране купца, па из тог разлога не евидентира у евиденцији фактуре испостављење другом купцу, сматрајући да је ПДВ плаћен у ранијем пореском периоду. Наиме, уколико порески обвезник искаже ПДВ у рачуну, а није извршио промет добара и услуга обвезник у смислу члана 44. Закона о порезу на додату вредност, дугује ПДВ.

ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ...

ПРЕСУДА У.БР. 21571/10 ОД 29.06.2012. ГОДИНЕ

Одредбом члана 48. Закона о порезу на добит предузећа («Сл. гласник РС» бр. 25/2001..101/2011), прописано је да се обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје се право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Право на порески кредит по основу улагања у основна средства у регистрованој делатности, може се користити у години у којој је извршено улагање. Порески кредит признаје се за извршено улагање у основна средства у висини плаћеног (а не фактурисаног) износа у периоду у којем се израђује порески биланс. За признавање тог пореског кредита је, између осталог, од одлучујућег утицаја чињеница да је улагање извршено у пореском периоду за који се тражи признавање пореског кредита. У случају када обвезник врши авансно улагање у основно средство, у складу са Законом, право на порески кредит признаје у пореском периоду када је извршено авансно улагање.

ПРЕГЛЕД ПРОПИСА ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Од броја 86. из 2012.године, закључно са бројем 95, издвајамо следеће:

Број 93:

⇒ Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији

⇒ Закон о изменама и допунама закона о порезу на додату вредност

⇒ Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана

⇒ Закон о изменама и допунама Закона о акцизама

⇒ Закон о изменама Закона о републичким административним таксама

⇒ Закон о изменама и допунама Закона о фискалним касама

⇒ Закон о допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању

Број 95:

⇒ Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ

⇒ Правилник о изменама и допунама Правилника о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и састављања обрачуна акцизе.

⇒ Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна.

Министарство финансија
и привреде
Пореска управа

ЦЕНТАР ЗА ВЕЛИКЕ
ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ

Краља Милана бр.5
11000 Београд

Тел: 333-08-06
333-09-38
e-mail:
cvpo_pp@poreskauprava.gov.rs

Календар пореских обавеза

октобар 2012

Пон	Уто	Сре	Чет	Пет	Суб	Нед
1	2	3	4	5	6	7
8	9	**10** ПДВ неживотно осигурање	11	12	13	14
15 акциза порез на добит	16	17	18	19	20	21
22 Кумулативни обрачун акцизе, ТОА образац	23	24	25	26	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30 Доприноси на зараде	**31** акциза					

- ПДВ—до 10.10.2012. године за месец септембар
- Порез на премије неживотних осигурања до 10.10.2012. год. за месец септембар
- Акциза—уплата аконтације за период 15.09—30.09. до 15.10.2012. године
- Порез на добит—15.10.2012. год. за месец септембар
- Доприноси на зараде за претходни месец када се зарада не исплаћује
- Акциза— уплата аконтације за период 1.10—15.10.2012. до 31.10.2012. године
- Акциза— кумулативни тромесечни обрачун акцизе за период од 01.01.—30.09.2012.године и уплата разлике акцизе ако су уплаћени износи мањи од износа обавезе утврђене овим обрачуном
- Акциза—тромесечни обрачун акциза, образац ТОА

***За порез по одбитку**, збирна пореска пријава подноси се Пореској управи на дан исплате прихода, а најкасније 2 дана од момента исплате.*

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ПРИВРЕДЕ
ПОРЕСКА УПРАВА
ЦЕНТАР ЗА ВЕЛИКЕ ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ

Краља Милана бр.5
Београд

Тел: 333 0 806
333 0 938
e-mail: cvpo_pp@poreskauprava.gov.rs